

Hej demokratidagen!

Detta är en handledning eller ett inspirationsmaterial om du så vill, till dig som är lärare, elevassistent, lärarassistent eller har en annan viktig roll i klassen och kommer att vara med på vår gemensamma demokratidag.

Merparten av det som finns i detta material, är sådant som du säkert redan känner till. Ambitionen har varit att samla våra pedagogiska tankar, vilket ligger till grund för de möten, samtal och erfarenheter som vi kommer att dela före, under och efter den 10 november på Världskulturmuseet.

Välkommen!

LÄROPLANEN

Här följer några utdrag från Läroplanen anpassad grundskola (Lgrsär22).

”Skolväsendet vilar på demokratins grund.”

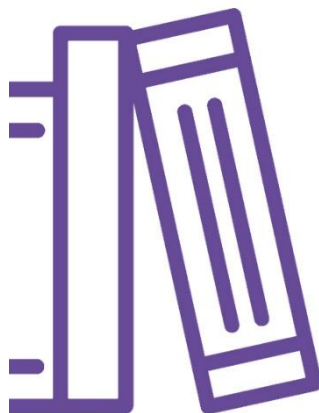
”Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.”

” Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.”

” Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.”

” Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet.”

” Skolan har i uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.”

UPPDRAG: VAD BETYDER DEMOKRATI FÖR MIG?

De elever som kommer att vara med på demokratidagen kommer att ges möjlighet att svara på frågan vad demokrati betyder för eleverna. Tanken är att vi ska presentera elevernas svar i samband med uppstart av dagen. Gör denna övning i klassrummet och skicka sedan elevernas svar till:

fredrika.ideblad@grundskola.goteborg.se

UPPDRAG: DEMOKRATI!

Yttrandefrihet

Yttrandefriheten innebär en frihet att i tal, skrift, bild eller på annat sätt uttrycka tankar, åsikter och känslor. Den gäller lika för alla människor i vårt land.

- Varför är det bra att man får tycka att politikerna har fel? Skriv ner dina punkter.

Informationsfrihet

Informationsfriheten innebär bland annat en frihet att få ta del av dokument för att kunna ha insyn i det som politiker och tjänstemän gör och tycker.

- Vilka dokument skulle du tycka det var spännande att läsa som finns på din skola eller hos statsministern? Gör en lista!

Demonstrations- och mötesfrihet

Demonstrations- och mötesfrihet innebär en frihet att anordna och delta i en demonstration.

- Vad skulle du vilja protestera mot i vårt samhälle?
- Hur skulle ditt plakat se ut? Måla!

Föreningsfriheten

Föreningsfriheten innebär en frihet att tillsammans med andra ha möten och starta en förening.

- Är du med i någon förening?
- Saknar du någon förening där du bor?
- En fotbollsklubb i Sverige är också en förening. Vilket lag hejar du på? Måla deras klubbmärke!

Religionsfrihet

Religionsfrihet betyder frihet att utöva sin religion. Alla människor har rätt att tro vad hon vill och staten får inte behandla någon annorlunda bara för att man tror på en viss religion.

- Känner du till någon religiös symbol? Rita gärna!

Förbud mot dödsstraff

Dödsstraff är förbjudet i Sverige.

- Ta reda på när dödsstraffet togs bort i svensk lag.
- Varför tror du att statens rätt att döda någon, finns kvar i vissa länder?

Rätt till en rättvis rättegång

En rättegång i Sverige ska vara rättvisa, offentliga och opartisk.

- Varför tror du det är bra om en rättegång är offentlig?
- Se om du kan hitta något om en rättegång som nyligen avslutades. Använd Google och Youtube.

Förbud mot diskriminering

Man får inte diskriminera någon person i Sverige. Diskrimineringslagen i Sverige gör det olagligt att behandla någon annorlunda utifrån:

- Kön
- Könsoverskridande identitet
- Etnicitet
- Religion
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Känner du till någon situation i vår historia, där grupper eller individer har diskriminerats utifrån någon av punkterna ovan?

Känner du till någon jämställdhetssymbol? Måla!

Rätten till utbildning

Alla barn har rätt till kostnadsfri (gratis) grundläggande utbildning.

- Hur ser ditt drömklassrum ut? Gör en skiss tillsammans på tavlan!

Allemansrätten

I Sverige har vi något som heter Allemansrätten. Det innebär att alla människor har rätt till den svenska naturen.

- Var trivs du bäst i den svenska naturen? T ex. vid havet, i skogen, uppe i fjällen, ute på landet, inne i staden. Se om du kan hitta en bok här på kulturhuset som har bilder på din favoritmiljö.

UTMANINGEN

Demokratiskt utanförskap

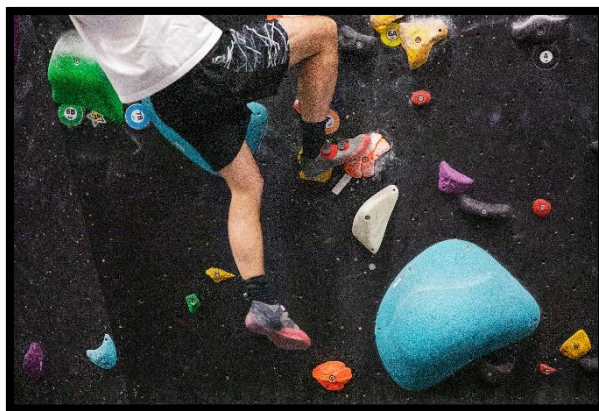
I Sverige får alla som fyllt 18 år rösta. Ändå är det många människor som inte väljer att utnyttja sin rätt att rösta och påverka vilka som ska styra landet.

- Har du egna förslag på hur man kan få fler att rösta i de allmänna valen (riksdag, region, kommun)? Skriv ner dina förslag.
- Gör en affisch som uppmanar människor att rösta.

Hotet mot det demokratiska samtalet

En viktig del i en demokrati är allas rätt att delta i samtal som rör våra gemensamma frågor. En del människor litar inte längre på media. Det förekommer också att personer som uttalar sig om olika frågor, utsätts för hot och hat. Desinformation (fake news) och propaganda gör människor osäkra. När det blir för mycket fake news blir det mer konflikt mellan grupper och man känner mindre förtroende för samhället. Detta hotar demokratin i längden.

- Kolla på dina reels på TikTok eller titta tillsammans med en kompis som har ett konto. Hittar ni något som kan vara fake news? Varför tror ni att det inte stämmer? Går det att ta reda på? Varför tror ni den ”nyheten” dök upp?
- Gör ett kort nyhetsklipp på din lur om denna demokratidag. Försök smyga in någon information som inte är sann. Inslaget kan vara typ 30 sekunder långt. Dela gärna ert filmklipp med oss.

VÄRLDSKULTURMUSEET

Välkommen till Världskulturmuseet!

Här finns saker och berättelser från olika delar av världen.

Museet är en trygg plats där alla är viktiga – barn, unga och vuxna.

Du kan se utställningar och vara med i aktiviteter.

Vi pratar om livet och döden, om bråk och vänskap, om gamla traditioner och nya idéer.

Vi visar både vardag och fest.

Kom som du är!

Alla under 19 år går in gratis.

När ni deltar på demokratidagen, kommer vi att göra workshops i utställningen Korsvägar och utgå från några korta filmer som förklarar vad demokrati är. De är hämtade från vår demokrati webbsida: [Byggademokrati.se](https://byggademokrati.se)

[Bygga Demokrati](#) (lättläst version)

[Korsvägar](#)

The logo for Världskulturmuseet, featuring the word "VÄRLDSKULTUR" in orange and "MUSEET" in black, both in a bold, sans-serif font.

KORTFILMER

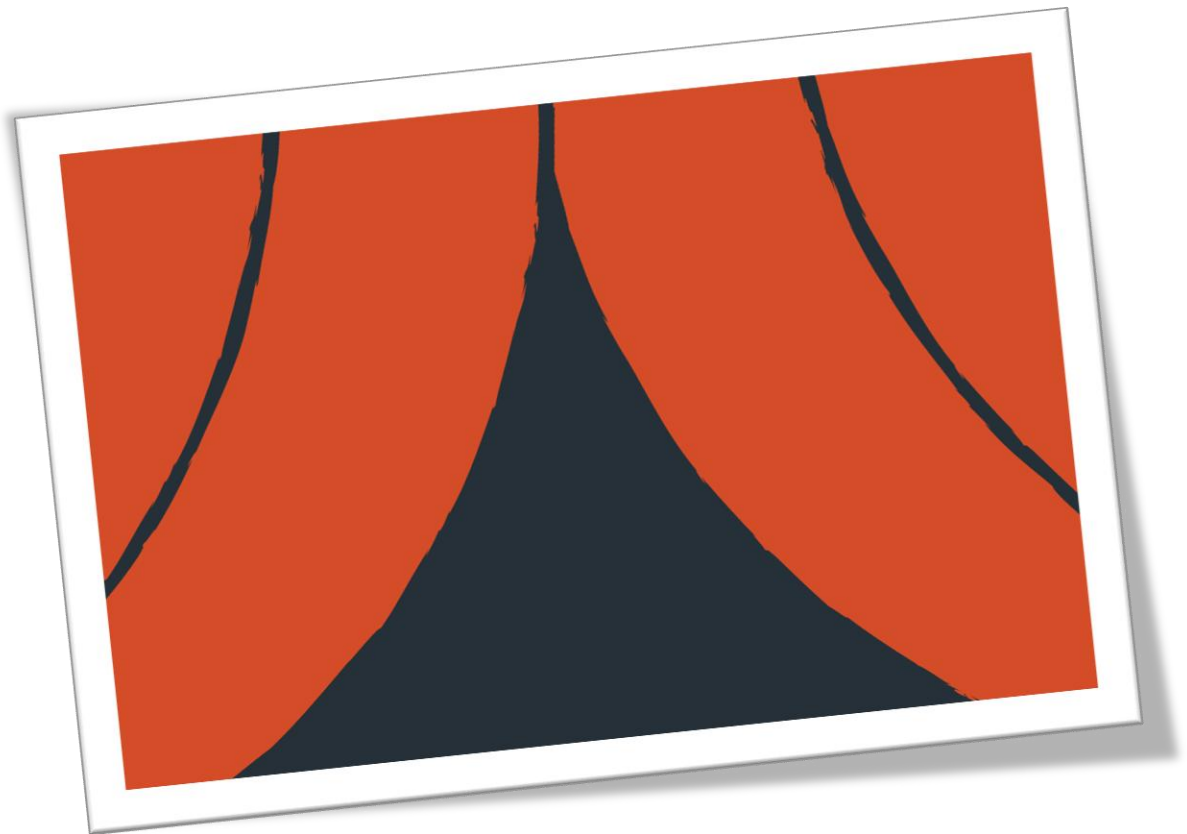
<https://firademokratin.riksdagen.se/film/filmer-om-demokrati/>

<https://vardemokrati.se/filmer/>

<https://www.levandehistoria.se/video/nar-fortroendet-brister-kortfilm>

<https://www.vimasteprata.org/demokratibanken-film>

<https://www.youtube.com/watch?v=BgFvIM1CDvQ>

SKRIV EN LÅT

Man kan uttrycka sig på många olika sätt när man vill få något sagt. Du kanske gillar rapmusik eller någon annan musikstil. Skriv en egen låttext. Om du vill arbeta vidare med låten kan du ju alltid använda [Soundtrap](#).

Här nedan kan du få lite inspiration.

Denna låt skrevs i Italien. Den handlar om risarbetare som protesterade mot fascismen. Fascismen var nära släkt med nazismen (Hitler):

<https://youtu.be/4Cl3lhyNKfo>

Dansk rappare som inspirerats av denna låt:

<https://www.youtube.com/watch?v=TVo5zBL1-XE>

DISKUTERA

SAMTALSKORTEN – Vi måste prata om demokratin

[Kris, handling och framtidstro \(2023–2024\)](#)

[Demokrati på gränsen \(2022–2023\)](#)

[Prata om fakta, Rollspel om demokrati, Sverige-världen , 100 år av kvinnokamp , Val \(2019–2022\)](#)

[Samtalsstartare](#)

Dialogmaterialet: [KORTEN](#) - [ÖVNINGARNA](#)

Detta material är hämtat från <https://www.vimasteprata.org/>

